

Sygn. akt IV U 87/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 czerwca 2018 r. w S.

odwołania E. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 8 grudnia 2017 r. Nr (...)

w sprawie E. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 87/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 8 grudnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił E. D. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczona nie udowodniła, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnęła 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożyła E. D. wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że od 1 września 1977r. do chwili obecnej wykonuje pracę polegającą na szafowaniu elementów ze skór naturalnych. Jest to praca związana z kontaktem z substancjami szkodliwymi, a także w dużym zapyleniu i hałasie. Dlatego wnosi o ustalenie, że w okresie zatrudnienia wykonywała pracę w szczególnych warunkach, co udowodni zeznaniami świadków, gdyż świadectw pracy nie posiada, a zakłady pracy już nie istnieją (odwołanie k.1-2 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.3-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona E. D. w dniu (...). ukończyła 55-ty rok życia. W dniu 23 listopada 2017r. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 23 listopada 2017r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczona udowodniła staż ubezpieczeniowy w wymiarze 20 lat, 2 miesiące i 20 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 17 lat, 10 miesięcy i 21 dni, a okresy nieskładkowe 2 lata, 3 miesiące i 29 dni. Ponadto organ rentowy stwierdził, że ubezpieczona nie wykazała, iż do 1 stycznia 1999r. osiągnęła staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat, gdyż nie przedłożyła na tę okoliczność świadectw wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w warunkach szczególnych decyzją z 8 grudnia 2017r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury (decyzja z 8 grudnia 2017r. k.18 akt emerytalnych).

Ubezpieczona przed 1 stycznia 1999r. przebyła następujące okresy zatrudnienia:

- od 1 września 1977r. do 31 października 1982r. w (...) Zakładach (...) w W., przy czym w okresie od 1 września 1977r. do 31 sierpnia 1979r. w ramach umowy o naukę zawodu jako uczennica (...) Szkoły Zawodowej w M., a od 1 września 1979r. (po ukończeniu szkoły zawodowej) do 31 października 1982r. w ramach umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy – łączny okres zatrudnienia ubezpieczonej w powyższym zakładzie wynosi 5 lat i 2 miesiące, a po wyłączeniu okresu pracy w ramach nauki zawodu – wykonywanej w niepełnym wymiarze czasu pracy, wynosi 3 lata i 2 miesiące (duplikat świadectwa ukończenia (...) Szkoły Zawodowej w M. k.31 akt sprawy, umowa o naukę zawodu z 1 września 1977r. i umowa o pracę z 1 września 1979r. - k.3 i 13 akt osobowych - w kopercie na k.29 akt sprawy oraz świadectwo pracy z 31 października 1982r. k.5 akt o ustalenie kapitału początkowego),
- od 1 listopada 1982r. do 5 maja 1987r. w Przedsiębiorstwie (...) w W., co stanowi 4 lata, 6 miesięcy i 5 dni, w tym okresy urlopu wychowawczego – od 1 lutego 1984r. do 30 sierpnia 1985r. (1 rok i 7 miesięcy) i od 1 grudnia 1985r. do 28 sierpnia 1986r. (8 miesięcy i 28 dni), co łącznie stanowi 2 lata, 3 miesiące i 28 dni urlopu wychowawczego; po wyłączeniu okresów urlopu wychowawczego okres pracy ubezpieczonej w powyższym zakładzie wynosi 2 lata, 2 miesiące i 7 dni (świadectwo pracy z 5 maja 1987r. k.9 akt o ustalenie kapitału początkowego i potwierdzenie okresu ubezpieczenia przez ZUS II Oddział w W. z 29 sierpnia 2005r. k.19 akt o ustalenie kapitału początkowego),
- od 9 września 1987r. do 30 września 1989r. w Przedsiębiorstwie (...) w W., co stanowi 2 lata i 22 dni (świadectwo pracy z 30 września 1989r. k.31 akt o ustalenie kapitału początkowego),
- od 6 listopada 1989r. do 31 lipca 1991r. w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w miejscowości N. gmina J., co stanowi 1 rok, 8 miesięcy i 25 dni (świadectwo pracy z 31 lipca 1991r. k.35 akt o ustalenie kapitału początkowego),
- od 2 sierpnia 1993r. do 31 grudnia 1998r. w (...) Spółce Jawnej w M., co stanowi 5 lat i 5 miesięcy, a po odjęciu okresów urlopu bezpłatnego w wymiarze 37 dni, stanowi 5 lat, 3 miesiące i 23 dni (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 17 marca 2003r. wraz z załącznikiem zawierającym wykaz urlopów bezpłatnych k.45-47 akt o ustalenie kapitału początkowego; zgodnie z wykazem pracodawcy na urlopie bezpłatnym ubezpieczona przebywała w dniach: od 6 do 22 lipca 1994r., od 20 do 25 lipca 1995r., od 11 do 15 grudnia 1995r., od 27 do 30 grudnia 1995r. oraz od 19 do 24 listopada 1998r.).

We wszystkich wymienionych wyżej zakładach pracy ubezpieczona była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy, za wyjątkiem okresu nauki zawodu od 1 września 1977r. do 31 sierpnia 1979r. w (...) Zakładach (...) w W., gdzie jako uczeń i pracownik młodociany łączyła pracę z nauką w (...) Szkole Zawodowej w M. i pracę wykonywała przez 3 dni w tygodniu – po 6 godzin dziennie w pierwszym roku nauki i po 8 godzinie w drugim roku nauki. Wszystkie wymienione zakłady pracy produkowały obuwie ze skóry naturalnej. Stanowisko pracy ubezpieczonej w poszczególnych zakładach pracy było określane różnie – jako obuwnik szwacz, szarfowaczka, pracownik na montażu obuwia lub szwalni, krojczy (vide: świadectwa pracy k.5, 9, 31 i 35 oraz zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu k.45 akt o ustalenie

kapitału początkowego). Niezależnie od nazwy stanowiska ubezpieczona w tym rozpatrywanym okresie zatrudnienia przed 1 stycznia 1999r. wykonywała pracę polegającą na ścienianiu inaczej szarfowaniu skóry ,tj. ścinaniu jej z grubości do określonych wymiarów tak, aby skóra poddawała się łączeniu - zszywaniu z innymi elementami buta. Ubezpieczona wykonywała opisane szarfowanie na specjalnej maszynie tzw. ścieniarce. Pracy tej towarzyszył hałas oraz duże zapylenie. Praca wymagała uwagi i precyzji (zeznania świadków: B. W., M. J., A. K. (1), A. K. (2) k.23v-24v akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonej k.22v-23 akt sprawy).

Ubezpieczona przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego i we wniosku o emeryturę wniosła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa (wniosek o emeryturę k.2 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. D. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 20 lat kobieta), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczona spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczona osiągnęła wymagany ustawą wiek (55 lat) oraz spełniła przesłankę ogólnego stażu pracy na dzień 1 stycznia 1999r. (co najmniej 20 lat), a ponadto jako członek otwartego funduszu emerytalnego złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa. Ubezpieczona podnosiła, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, gdyż w całym okresie zatrudnienia przed 1 stycznia 1999r. poczynając od pierwszej pracy w (...) Zakładach (...) w W., a kończąc na zatrudnieniu w zakładzie (...) w M. pracowała w zakładach produkujących obuwie i wykonywała pracę w szczególnych warunkach polegającą na szarfowaniu (ścienianiu) skóry, z której produkowane było obuwie. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe - oparte na spójnych i wiarygodnych zeznaniach świadków oraz samej ubezpieczonej, a także na dowodach z dokumentów - co do zasady wykazało słuszność twierdzeń ubezpieczonej, gdyż pokazało, że w całym okresie zatrudnienia przed 1 stycznia 1999r. ubezpieczona pracowała w zakładach obuwniczych, a wykonywaną przez nią pracę polegającą na ścinaniu skóry zaliczyć należy do pracy, o której mowa w wykazie A dział VII poz.14 (prace związane wykańczaniem wyrobów przemysłu skórzanego) załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Podkreślić jednak należy, że jak wskazano na wstępie rozważań, do stażu pracy w szczególnych warunkach zaliczyć można

jedynie te okresy, w których praca – uznana za pracę w szczególnych warunkach - wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§2 ust.1 w/w rozporządzenia). Tymczasem, jak wynika z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu w okresie aktywności zawodowej ubezpieczonej były okresy, w których ubezpieczona wykonywała pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy (w okresie od 1 września 1977r. do 31 sierpnia 1977r. jako uczennica w zakładach (...) w ramach umowy o naukę zawodu w czasie nauki w zasadniczej szkole zawodowej w M.) albo pozostając formalnie w stosunku pracy, pracy faktycznie nie wykonywała (w/w okresy urlopu wychowawczego w czasie zatrudnienia w zakładzie (...) oraz okresy w/w urlopu bezpłatnego czasie zatrudnienia w zakładzie (...) przed 1 stycznia 1999r.). Dlatego uwzględniając do stażu pracy w szczególnych warunkach okresy zatrudnienia ubezpieczonej w zakładach pracy o nazwach kolejno (...), (...), (...), (...) i (...) - po wyłączeniu w/w okresów pracy w charakterze ucznia w zakładach (...) (2 lata), okresów urlopu wychowawczego w zakładzie (...) (łącznie 2 lata, 3 miesiące i 28 dni) oraz okresów urlopu bezpłatnego w zakładzie (...) (37 dni) stwierdzić należy, że wykazany przez ubezpieczoną okres pracy w szczególnych warunkach (na dzień 1 stycznia 1999r.) wynosi 14 lat, 5 miesięcy i 17 dni. Na okres ten składa się zatrudnienie w zakładach: (...) w wymiarze 3 lata i 2 miesiące, w zakładzie (...) w wymiarze 2 lata, 2 miesiące i 7 dni, w zakładzie (...) w wymiarze 2 lata i 22 dni, w zakładzie (...) w wymiarze 1 rok, 8 miesięcy i 25 dni oraz w zakładzie (...) w wymiarze 5 lat, 3 miesiące i 23 dni (vide: wcześniejsze ustalenia).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd stwierdził, że odwołanie ubezpieczonej nie może być uwzględnione z uwagi na niespełnienie przesłanki co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Dlatego na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie podlegało oddaleniu.